

УДК: 378.011.3-051

Л.В. Козак

СТРУКТУРА ТА ОЗНАКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

У статті розглянуто сучасні підходи до визначення структури інноваційної педагогічної діяльності; розкрито сутність поняття «інноваційна педагогічна діяльність»; наведено визначення поняття «інноваційна професійна діяльність викладача»; визначено структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу та розкрито їх зміст.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційна професійна діяльність викладача, структура, функції, компоненти.

В статье рассмотрены современные подходы к определению структуры инновационной педагогической деятельности; раскрыта сущность понятия «инновационная педагогическая деятельность»; приведено определение понятия «инновационная профессиональная деятельность преподавателя»; определены структурные компоненты инновационной профессиональной деятельности преподавателя высшего учебного заведения и раскрыто их содержание.

Ключевые слова: инновационная деятельность, инновационная профессиональная деятельность преподавателя, структура, функции, компоненты.

The article discusses current approaches to determining the structure of innovative educational activities; the essence the concept of «innovative teaching activities» developed; an definition of «innovative professional activity teacher of high school» resulted; structural components of innovative professional teacher of high school and disclosed their contents determined.

Key words: innovation activities, innovative teacher professional activity, structure, functions, components.

На сучасному етапі розвитку вищої цивілізації особливу роль відіграє інноваційний потенціал суспільства. Це, в свою чергу, вимагає

© Козак Л.В., 2012 р.

підготовки фахівців, здатних системно й конструктивно мислити, швидко знаходити потрібну інформацію, приймати адекватні рішення, створювати принципово нові ідеї в різних галузях знання. Таким чином формується соціальне замовлення на нові підходи в системі вищої освіти, нове педагогічне мислення, нове ставлення викладача до своєї професійної діяльності, результатом якої має бути виховання «інноваційної людини». За таких умов інноваційна професійна діяльність стає невід'ємним чинником розвитку професійного становлення кожного викладача. Моделювання інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу потребує глибокого аналізу структури самої інноваційної професійної діяльності та її головних ознак.

Обґрунтуванню структури, змісту та результатів інноваційної діяльності присвячені праці К. Ангеловські, Л.І. Даниленко, Н.І. Клокар, О.Г. Козлової, Ю.Г. Максимова та інших. Різні аспекти підготовки педагогів до інноваційної діяльності розглядалися у працях Ю.О. Будас, І.В. Гавриш, Т.М. Демиденко, Л.О. Пертиченко, Л.С. Подимової, В.А. Сластьоніна та інших. Проведений аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що у сучасній педагогіці існують різні підходи до структурування інноваційної педагогічної діяльності, з виділенням значущості тих чи інших компонентів.

Так, побудова моделі інноваційної діяльності В.А. Сластьоніна й Л.С. Подимової ґрунтується на зарубіжних дослідженнях в галузі загальної інноватики (Ю. Вооглайд, Е. Роджерс, І. Шумпетер) та спирається на системно-діяльнісну концепцію інноваційних процесів (Н.І. Лапін, А.І. Пригожин, Б.В. Сазонов). Модель включає структурні (мотиваційний, креативний, технологічний, рефлексивний) та функціональні (особистісно вмотивована переробка освітніх програм, планування роботи, прийняття рішення про використання інновацій, прогнозування труднощів, формування цілей, упровадження нововведень у педагогічний процес, корекція і оцінка інноваційної діяльності) компоненти [11].

Основу моделі інноваційної діяльності, розробленою Ю.Г. Максимовим, становить аналіз етапів інноваційного процесу: створення, усвідомлення, опанування та запровадження інновацій та структура готовності особистості до різних видів діяльності [8]. Згідно з цим, до структурних компонентів моделі відносяться: знання педагогічних та інноваційних процесів, рефлексія діяльності, подолання перешкод запровадження інноваційної діяльності, стимули та інші особливості запровадження, здатності до інновацій.

До функціональних компонентів моделі дослідник відносить наступні: гностичний етап (дії, спрямовані на здобуття нових знань про предмет і об'єкт нововведення); проектувальний (дії з планування створення, впровадження та поширення інновацій); конструктивний (відбір змісту та окреслення композиційної побудови нового продукту); комунікативний та організаційний етапи.

У структурі інноваційної діяльності О.Г. Козлової визначаються сутнісні (які виявляють внутрішній зміст) компоненти – філософський, мотиваційний, креативний, рефлексивний, валеологічний і технологічний. Усі складові тісно взаємопов'язані і утворюють одне ціле, де системоутворюючим є креативний компонент [5]. Т.М. Демиденко обґрунтовує введення інформаційного компоненту у структуру інноваційної діяльності педагога [3]. Дослідниця виділяє декілька функціональних етапів інформаційного компонента: пошук та одержання професійно важливої інформації, аналіз та систематизація останньої, використання одержаних матеріалів безпосередньо в інноваційній педагогічній діяльності та створення нової інформації. Ю.О. Будас у структурі інноваційної педагогічної діяльності вчителя виокремлює особистісно-креативний компонент, який поєднує креативність та якості особистості, необхідні для запровадження та створення освітніх інновацій, а саме: критичність та незалежність мислення, чутливість до потреб учнів, ініціативність, активність, відповідальність, мужність [1].

На думку І.В. Гавриш, структура інноваційної професійної діяльності педагога на загальнотеоретичному рівні аналізу є тотожною структурі відповідної функціональної психологічної системи, до якої входять такі компоненти: мотиви діяльності, цілі діяльності, інформаційна основа діяльності, програма діяльності, блок прийняття рішення і підсистема професійно важливих якостей особистості [2].

Із проведеного аналізу видно, що у сучасних науково-педагогічних дослідженнях існує певна невизначеність щодо єдиної структури інноваційної педагогічної діяльності. Отже, актуальним виявляється дослідження структури інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу.

Мета статті – розкрити структуру та ознаки інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу.

Узагальнюючу характеристику сучасному викладачу дала З.Ф. Єсарєва: «Викладач - це науковий працівник, який добре опанував науковими методами навчання і виховання, вміло використовує технічні засоби викладання, безперервно підвищує

свою кваліфікацію, бере активну участь у науково-дослідній роботі, у громадському житті» [5, с. 152].

Для розуміння особливостей інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу доцільно звернутися до поняття «інноваційна педагогічна діяльність».

Інноваційна педагогічна діяльність розглядається науковцями у різних аспектах, а саме: як розроблення, освоєння й використання нововведень (Л.І. Даниленко, Т.М. Демиденко, І.В. Гавриш); як відмова від штампів, вихід за межі нормативної діяльності (В.О. Сластьонін, Л.С. Подимова); як здатність до генерації ідей, їх втілення, аналізу та продукуванню (Л.М. Ващенко, В.І. Загв'язинський); як вищий ступінь педагогічної творчості, педагогічного винахідництва, уведення нового в педагогічну практику (Т.М. Демиденко, Н.І. Клокар, О.Г. Козлова); як експериментальна і пошукова діяльність педагогічних працівників з метою розроблення, експерименту, апробації, впровадження і застосування педагогічних інновацій (В.М. Малихіна).

Дані визначення свідчать про те, що для інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу характерним є творчий підхід до справи, генерування ідей, проведення експериментальних досліджень, втілення нового у педагогічну практику. Відповідно викладач може бути автором, розробником, дослідником, користувачем й пропагандистом нових педагогічних технологій, теорій і концепцій.

Узагальнюючи погляди науковців на сутність інноваційної педагогічної діяльності, ми розглядаємо інноваційну професійна діяльність викладача вищого навчального закладу як цілеспрямовану творчу діяльність по створенню, освоєнню, застосуванню і розповсюдженню актуальних, соціально-значимих новацій у педагогічній системі ВНЗ (ідеї, принципи, зміст, форми, методи, засоби, технології навчання, виховання та управління) з метою позитивного розвитку всієї системи та окремих її складових.

Зрозуміти сутність інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу неможливо без детального вивчення її структури - системи дій, спрямованих на досягнення поставлених цілей через розв'язання педагогічних завдань.

Інноваційна педагогічна діяльність структурно охоплює взаємопов'язані компоненти (зовнішні - мета, засоби досягнення, об'єкт впливу, суб'єкти діяльності, результат і внутрішні - мотивація, зміст, операції). Як і будь-яка діяльність (у тому числі й педагогічна)

вона виконує ряд функцій - гностичну, проектувальну, конструктивну, комунікативну, організаторську [4, с. 50].

Н.В. Кузьміна виділяє у структурі педагогічної діяльності викладача такі функціональні компоненти: гностичний, проектувальний, конструктивний, організаторський та комунікативний [7]. Відповідно до цих компонентів викладач вищого навчального закладу має оволодіти певними знаннями та вміннями. Так, гностичний компонент пов'язаний із уміннями викладача отримувати нові знання, синтезувати та систематизувати їх згідно з педагогічними цілями; аналізувати педагогічні ситуації, здійснювати пошукову, евристичну діяльність; вивчати та знати психологічні особливості студентів, особливості навчально-виховного процесу, результати власної педагогічної діяльності, її позитивні результати і недоліки. Проектувальний компонент включає вміння визначати віддалені, перспективні цілі навчання та виховання, а також стратегії та способи їх досягнення. Конструктивний компонент передбачає відбір та структурування навчальної інформації; конструювання викладачем власної діяльності та навчально-пізнавальної діяльності студентів; контролювання системи знань. Організаторський компонент характеризує вміння викладача організувати як діяльність студентів, так і власну (способи подачі інформації; вибір різних видів навчально-пізнавальної діяльності студентів таким чином, щоб результати відповідали цілям системи; організацію власної діяльності і поведінки в процесі безпосередньої взаємодії зі студентами). Комунікативний компонент передбачає вміння будувати взаємодію викладача зі студентами у контексті досягнення педагогічних цілей, встановлювати педагогічно доцільні стосунки; забезпечувати ефективність педагогічної діяльності.

Дані структурні компоненти наявні і в інноваційній професійній діяльності викладача вищого навчального закладу.

Спираючись на розглянуті дослідження щодо структури інноваційної педагогічної діяльності та враховуючи специфіку професійної діяльності викладача, викладемо власне бачення структури інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. На нашу думку, інноваційна професійна діяльність викладача складається з таких компонентів: ціннісно-мотиваційного, когнітивно-інформаційного, операційно-діяльнісного, особистісно-креативного, науково-дослідницького, оцінювально-рефлексивного.

Ціннісно-мотиваційний компонент. Проблема мотиваційної

готовності, сприйнятливості до педагогічних нововведень є однією із центральних у професійній діяльності викладача, оскільки лише адекватна цілям інноваційної діяльності мотивація забезпечить гармонійне здійснення цієї діяльності й саморозкриття особистості педагога.

Мотивація особистості викладача обумовлена його професійними інтересами, ціннісними орієнтаціями, ідеалами. Ціннісні орієнтації трактують як вибіркове ставлення людини до матеріальних та духовних цінностей, систему її устремлень, переконань, переваг, що виражаються у поведінці.

Традиційно мотивацію поділяють на зовнішню й внутрішню (В.Г. Асєєв, Л.І. Божович, А.К. Маркова, Дж. Олпорт та ін.), маючи на увазі джерело спонукання. Л.Н. Захарова, уточнюючи види професійних мотивів викладачів, із широкої сфери факторів називає такі: матеріальні стимули, спонукання, пов'язані із самоствердженням, професійні мотиви й мотиви особистісної самореалізації [11, с.62-66].

Позитивна мотивація до інноваційної діяльності визначається професійним інтересом, сформованістю цілей власної інноваційної діяльності, сприйнятливістю до нововведень, вираженою потребою у створенні і застосуванні нового, підвищенні педагогічної майстерності викладача та ін.

Когнітивно-інформаційний компонент відображає всю сукупність професійних знань викладача (психолого-педагогічні, конкретно-предметні, методичні, спеціальні). До спеціальних знань ми відносимо знання, необхідні викладачу для здійснення інноваційної професійної діяльності, а саме: знання про нововведення у вищій освіті, закономірності, принципи та умови ефективності перебігу інноваційних педагогічних процесів, сутність, структуру та особливості інноваційної педагогічної діяльності, етапи, способи і форми її здійснення, специфіку сучасних педагогічних технологій тощо.

Створення новацій пов'язано як з інтелектуальним удосконаленням викладача, так і з його здібностями здійснювати пошук необхідної інформації. Для вільної орієнтації в інформаційному просторі викладач вищого навчального закладу повинен володіти інформаційною культурою як однією із складових загальної культури, що полягає в умінні здобувати інформацію з різних джерел – як з періодичного друку, так і з електронних комунікацій, в оволодінні методами аналітико-синтетичної переробки інформації;

а також у знаннях особливостей інформаційних потоків і інформаційного забезпечення у сфері професійної діяльності.

Рівень поінформованості викладача про педагогічні інновації визначають за обсягом його знань, які є необхідною умовою аналізу і вибору оптимальних способів розв'язання професійних проблем відповідно до бачення викладачем проблем педагогічної практики, особистісних потреб та інтересів.

Операційно-діяльнісний компонент відображає комплекс умінь і навичок викладача із застосування сучасних форм, методів, засобів та технологій навчання й виховання у структурі власної професійної діяльності. Даний компонент передбачає діагностування, прогнозування, проектування, конструювання, реалізацію та аналіз результатів застосування педагогічних нововведень.

Так, на етапі *діагностування* відбувається аналіз навчально-пізнавальної діяльності студентів, виокремлення проблемних ситуацій, відбір основних ідей, концепцій, технологій для вирішення педагогічних завдань, професійно-мотивований аналіз власних можливостей щодо освоєння та застосування нововведення, прийняття рішення про використання нового, формулювання цілей і загальних концептуальних підходів до застосування нововведення; етап *прогнозування* передбачає прогнозування змін, труднощів, засобів досягнення цілей, результатів інноваційної діяльності, шляхів впровадження нововведення; *проектувальний* етап полягає у моделюванні стратегічної програми досягнення актуальних цілей та вирішення завдань щодо застосування педагогічних нововведень; етап *конструювання* передбачає переведення стратегічних цілей програми в тактичні та операційні завдання, що реалізується шляхом конструювання змісту, форм, методів та технологій навчання і виховання; етап *реалізації* забезпечує практичне застосування педагогічних нововведень, що потребує певних організаційних та комунікативних вмінь викладача; останній етап передбачає *аналіз і узагальнення* одержаних результатів застосування педагогічних нововведень, їх порівняння з досвідом попередньої педагогічної діяльності й оцінювання результатів.

Особистісно-креативний компонент. Сьогодні в психології та педагогії творчості спостерігається тенденція до розмежування понять «креативність» і «творчість».

Творчість розуміється як процес, що призводить до створення нового, креативність розглядається як потенціал, внутрішній ресурс людини, здатність відмовлятися від стереотипних способів мислення

і виявляти нові способи вирішення професійних та інших завдань.

С.О. Сисоева визначає такі ознаки педагогічної креативності: високий рівень соціальної і моральної свідомості; пошуково-перетворюючий стиль мислення; розвинені інтелектуально-логічні здібності (вміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо); проблемне бачення; творча фантазія, розвинута уява; специфічні особистісні якості (любов до дітей; безкорисність; сміливість; готовність до розумного ризику в професійній діяльності; цілеспрямованість; допитливість; самостійність; наполегливість; ентузіазм); специфічні мотиви (необхідність реалізувати своє «Я»; бажання бути визнаним; творчий інтерес; захопленість творчим процесом, своєю працею; прагнення досягти найбільшої результативності в конкретних умовах своєї педагогічної праці); комунікативні здібності; здатність до самоуправління; високий рівень загальної культури [10, с. 22].

Ряд дослідників (Г.С. Альтшуллер, Н.М. Гнатко, В.А. Просецький та ін.) виходять з того, що фактично будь-яка діяльність, у тому числі й творча, включає в себе елементи наслідування. Відповідно креативність (здатність до творчості) розвивається на основі наслідування досвіду, концепції, ідеї, окремого прийому, форми, методу з поступовим зменшенням у складі діяльності питомої ваги наслідувального компоненту. Схематично цей процес можна представити за такими етапами: 1 етап - наслідування, копіювання; 2 етап - творче наслідування; 3 етап - наслідувальна творчість; 4 етап - справжня творчість.

М.О. Данилов виділив три джерела педагогічної творчості. Перше – це соціальне замовлення (висока якість знань, умінь, навичок студентів, усебічний і гармонійний розвиток особистості). Друге – практична діяльність навчально-виховного характеру, успіх якої залежить від педагогічних знахідок, відкриттів. Це сфера первинних педагогічних відкриттів та винаходів. Третє джерело педагогічної творчості – це дослідження педагогічного процесу, його змісту, форм і методів. Це теоретична й експериментальна діяльність, яка приводить до нових відкриттів, дослідницького передового досвіду, наукових висновків [9, с. 207-208].

Отже, творчість особистості слід розглядати з урахуванням трьох аспектів: якостей особистості; діяльності певного характеру; результату діяльності.

Креативний компонент інноваційної професійної діяльності викладача виявляється через відкритість щодо педагогічних

інновацій; гнучкість, критичність мислення; творчу яву.

Науково-дослідницький компонент. Науково-дослідницька діяльність викладача вищого навчального закладу є основним напрямком інноваційної професійної діяльності. Вона визначається як пізнавальна діяльність спрямована на відкриття нових педагогічних знань.

Залежно від того, як реалізується дослідницька діяльність в практичній діяльності викладача, він може виступати або як викладач-практик, модернізує свою дидактичну систему (дослідна діяльність), або як викладач-дослідник, розробляє нові зразки педагогічної діяльності (експериментальна діяльність), апробує теоретично розроблені педагогічні технології (інноваційна діяльність).

Науково - дослідницька діяльність викладача будується відповідно до основних етапів науково-педагогічного дослідження. Ядром науково-дослідницької діяльності виступає експеримент. Чим він більше доказовий і аргументований, чим більш технологічним і можливим для повторення є результат, тим вище рівень дослідження.

Якщо викладач визначився на шлях педагогічного експериментування, йому необхідно оволодіти методологією наукового дослідження - своєрідним інструментом проектування та аналізу педагогічних дій.

У кожному дослідженні необхідно знайти оптимальний варіант послідовності пошукових кроків, виходячи з характеру проблеми, поставлених цілей, предмета, конкретного матеріалу дослідження, можливостей дослідження й інших факторів.

Так, наприклад, російські науковці І.В. Усачова та І.І. Ільєсов виокремили в циклі науково-дослідницької діяльності чотири етапи:

Креативний (виникнення ідеї дослідження). Його продуктом є формулювання науково-логічного апарату дослідження.

Інформаційно-пошуковий (отримання інформації про накопичені попередниками знання в досліджуваній галузі, їх узагальнення, компресія, фіксація). Його продукт – інформаційний, поданий у вигляді бібліографічного та змістовного огляду констатувального характеру з теми дослідження.

Власне дослідницький (здійснення теоретико-експериментального дослідження). Його продуктом є розв'язання проблеми дослідження.

Трансляційно-оформлювальний (фіксація змісту та результатів дослідно-експериментальної роботи). Його продуктом є науковий текст у вигляді дипломного чи дисертаційного дослідження, статті,

монографії, звіт про науково-дослідницьку роботу та ін. [12].

Отже, науково-дослідницька діяльність викладача виступає основою для його професійного зростання, самовдосконалення і саморозвитку.

Оцінювально-рефлексивний компонент. Важливим складником у структурі інноваційної діяльності є рефлексія як аналіз власної діяльності викладачем. Реалізується цей компонент через такі рефлексивні процеси, як саморозуміння й розуміння іншого, самооцінювання й оцінювання іншого.

Оцінно-рефлексивний компонент проявляється в здатності викладача адекватно аналізувати результати власної педагогічної діяльності, прогнозувати дидактичний ефект інновації, що запроваджується, порівнювати результати з передбачуваними чи запланованими, виявляти недоліки. У результаті рефлексії на успішно виконану діяльність викладач переживає задоволення, впевненість, самостверджується як особистість, несе відповідальність за впровадження інновацій перед собою, студентами, колегами. Цей компонент відображає сформованість рефлексивної позиції викладача (характер оцінки себе як суб'єкта інноваційної діяльності).

Усі компоненти інноваційної професійної діяльності викладача пов'язані між собою, тому успішне проходження кожного з етапів веде до здійснення ефективної інноваційної діяльності.

Таким чином, розглянувши інноваційну професійну діяльність викладача вищого навчального закладу за її структурними компонентами, ми з'ясували її сутнісний зміст та ознаки.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновки про те, що інноваційна професійна діяльність викладача вищого навчального закладу має бути спрямована на формування позитивної мотивації, набуття необхідних компетенцій для її здійснення, оволодіння інформаційною культурою, науковим пошуком, розвиток творчих здібностей і рефлексивного мислення.

Література

1. Будас Ю.О. Підготовка майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності засобами ділової гри: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ю. О. Будас; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2010. – 20 с.
2. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності:

автореф. дис... д-ра. пед. наук: 13.00.04 / І.В. Гавриш; Харків, 2006. – 46 с.

3. Демиденко Т.М. Підготовка майбутніх учителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Т.М. Демиденко; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2004. – 20 с.

4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

5. Есарева З.Ф. Особенности деятельности преподавателя высшей школы / З.Ф.Есарева. – Л.: Ленинградский университет, 1993. – 111 с.

6. Козлова О.Г. Сутнісні складові інноваційної діяльності вчителя / О.Г. Козлова. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1999. – 92 с.

7. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения профтехучилища. – М.: Высшая школа, 1989. – 167 с.

8. Максимов Ю.Г. Педагогические условия подготовки студентов к инновационной деятельности в школе: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Ю.Г. Максимов; Удмурдский госуд. ун-т. – Ижевск, 2001. – 19 с.

9. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005.- 667 с.

10. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості вчителя: Навчальний посібник. – К.: ІСДОУ, 1994. – 112 с.

11. Слостенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: Инновационная деятельность. – М.: ИЧП: «Издательство Магистр», 1997. – 224 с.

12. Усачева И. В., Ильясов И. И. Формирование учебной исследовательской деятельности. – М.: Изд-во МГУ, 1986. – 124 с.

Стаття надійшла до редакції 28.11.2011 р.

УДК 37.013.42:377.8

В. С. Корнят

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

У статті розглядається проблема використання тестового контролю в навчальному процесі педагогічного коледжу при підготовці майбутніх соціальних педагогів, охарактеризовано види тестових завдань відповідно до різних рівнів складності, пропонується система створення тестів та приклади тестових завдань для перевірки знань студентів на основі курсу «Основи психодіагностики», подана шкала оцінки успішності знань, описані рівні та критерії, за якими здійснюється оцінювання.

Ключові слова: педагогічний коледж, знання, тест, тестовий контроль, рівень складності, оцінювання.

В статье рассматривается проблема использования тестового контроля в учебном процессе педагогического колледжа при подготовке будущих социальных педагогов, охарактеризованы виды тестовых заданий в соответствии с разными уровнями сложности, предлагается система создания и примеры тестовых заданий для проверки знаний студентов с курса «Основы психодиагностики», подана шкала оценки успеваемости знаний, описаны уровни и критерии, за которыми осуществляется оценивание.

Ключевые слова: педагогический колледж, знания, тест, тестовый контроль, уровень сложности, оценивание.

In the article the problem of the use of test control is examined in the educational process of pedagogical college at preparation of future social teachers, the types of test tasks are described in accordance with the different levels of complication, the system of creation of tests and examples of test tasks for verification of knowledge of students on the basis of course of “Basis of psychoactivator”, given scale of estimation of success of knowledge, described levels and criteria after that an evaluation comes true are offered.